

PARTEA ÎNTÂI
PĂRȚILE CORPULUI

**Stenograma discuției cu dr. Rose Franklin,
doctor în științe, cercetător principal,
Institutul Enrico Fermi**

Locație: Universitatea Chicago, Chicago, IL

— **Cât de mare era mâna?**

— Avea aproape șapte metri; deși pentru o fetiță de unsprezece ani părea mult mai mare.

— **Ce-ai făcut după incident?**

— Nimic. Multă vreme după aceea n-am mai vorbit despre asta. M-am dus la școală în fiecare zi, ca orice copil de vârsta mea. Nimeni din familie nu mai ajunsese vreodată la colegiu, așa că ai mei au insistat să merg mai departe la școală. M-am specializat în fizică.

Știu ce o să zici. Aș vrea să-ți pot spune că m-am îndreptat spre știință datorită mării, dar fusesem dintotdeauna bună la așa ceva. Părinții mei și-au dat seama devreme că am un talent deosebit. Cred că n-aveam decât vreo patru ani când am primit de Crăciun primul kit de știință. Unul dintre kiturile acelea electronice cu ajutorul cărora poți construi un telegraf sau chestii de-astea. Nu cred că aș fi făcut nimic altfel dacă l-aș fi ascultat pe tata și aș fi rămas acasă în ziua aia.

Oricum, am absolvit colegiul și am făcut în continuare singurul lucru pe care știam să-l fac. M-am dus la școală. Ar fi trebuit să-l vezi pe tata când am aflat că am fost admisă la Universitatea Chicago. N-am văzut în viața mea

pe cineva așa de mândru. N-ar fi fost mai fericit nici dacă ar fi câștigat un milion de dolari. M-au angajat la universitate după ce mi-am terminat doctoratul.

— **Când ai găsit din nou mâna?**

— N-am găsit-o. De fapt, nici n-am căutat-o. A durat șaptesprezece ani, dar presupun că s-ar putea spune că ea m-a găsit pe mine.

— **Ce s-a întâmplat?**

— Cu mâna? Situl a fost preluat de armată.

— **Când s-a întâmplat asta?**

— Când am căzut. Au trecut vreo opt ore până să intervină armata. Colonelul Hudson – cred că așa îl chema – a primit conducerea proiectului. Era din zonă, așa că știa cam pe toată lumea. Nu-mi aduc aminte să-l fi întâlnit vreodată, dar cei care l-au cunoscut au avut de spus doar lucruri bune despre el.

Am citit puținul care a rămas din notele lui – cea mai mare parte a fost cenzurată de armată. În cei trei ani cât a condus proiectul, l-a interesat în primul rând să-și dea seama ce însemnau gravurile alea. Mâna în sine, prezentată în general drept „vestigiul“, este pomenită în trecere de câteva ori, ca dovadă că oricine a clădit încăperea aceea a avut un sistem religios destul de complex. Cred că a avut o idee destul de clară în legătură cu ce-și dorea să fie chestia asta.

— **Tu despre ce crezi că era vorba?**

— Habar n-am. Hudson era militar de carieră. Nu era fizician. Nu era arheolog. Nu studiasse niciodată nimic asemănător cu antropologia sau lingvistica, nimic util, măcar pe departe, în situația aceea. Orice idee preconcepută o fi

avut, probabil că se trăgea din cultura populară, din filmele cu Indiana Jones sau așa ceva. Din fericire pentru el, a avut colaboratori competenți. Totuși, trebuie să fi fost jenant să fie la comandă și, în cea mai mare parte a timpului, să n-aibă habar ce se întâmplă.

Fascinant e cât efort au depus ca să-și infirme propriile constatări. Prima lor analiză arăta că încăperea fusese construită cu vreo 3 000 de ani în urmă. Asta nu prea era de înțeles pentru ei, așa că au încercat datarea cu carbon a materiei organice găsite pe mână. Testele au arătat că era mult mai veche, undeva între 5 000 și 6 000 de ani.

— **Asta era ceva neașteptat?**

— Se poate spune și așa. Trebuie să înțelegi că asta contrazice tot ce știm despre civilizațiile americane. Cea mai veche civilizație cunoscută nouă a fost localizată în regiunea Norte Chico din Peru, iar mâna pare să fie cu vreo mie de ani mai veche. Chiar dacă n-ar fi fost așa, e destul de limpede că n-a cărat nimeni o mână gigantică din America de Sud până în Dakota de Sud și că în America de Nord n-au existat civilizații așa de avansate până mult, mult mai târziu.

Ca să explice rezultatele datării cu carbon, echipa lui Hudson a dat până la urmă vina pe contaminarea probeilor cu materie din mediul înconjurător. După câțiva ani de cercetări sporadice, s-a stabilit că amplasamentul avea o vechime de 1 200 de ani și a fost clasificat drept templu de cult al vreunei ramuri a civilizației din Mississippi.

Am trecut prin dosare de o grămadă de ori. Nu există absolut nimic, niciun fel de dovadă care să susțină teoria asta, în afară de faptul că are mai multă noimă decât orice altceva ar sugera datele. Dacă e să-mi dau cu părerea, aş zice că Hudson n-a văzut niciun beneficiu militar în toate astea. Probabil că-i displăcea să-și vadă cariera apunând

într-un laborator de cercetare subteran și era dornic să vină cu ceva, oricât de absurd, doar ca să scape de-acolo.

— **Și așa a făcut?**

— Să scape? Da. A durat puțin mai mult de trei ani, dar până la urmă și-a împlinit dorința. A făcut un atac cerebral în timp ce-și plimba câinele și a intrat în comă. A murit după câteva săptămâni.

— **Ce s-a întâmplat cu proiectul după ce a murit el?**

— Nu s-a întâmplat nimic. Mâna și panourile s-au umplut de praf într-un depozit, timp de paisprezece ani, până când proiectul a fost demilitarizat. Cercetările au fost atunci preluate de Universitatea Chicago, cu finanțare NSA¹, și, cumva, am primit misiunea să studiez mâna în care am căzut în copilărie. Nu cred cu adevărat în soartă, dar, într-un fel, conceptul de „lume mică“ nu reușește nici pe departe să descrie situația.

— **De ce să se implice NSA într-un proiect arheologic?**

— Mi-am pus și eu aceeași întrebare. Finanțează tot felul de cercetări, dar asta pare să fie în afara zonei lor obișnuite de interes. Poate că-i interesa limbajul, pentru criptografie; poate că-i interesa materialul din care e făcută mâna. În orice caz, ne-au dat un buget destul de mare, așa că n-am pus prea multe întrebări. Am primit o echipă mică să se ocupe de partea de științe exacte înainte să predăm totul departamentului de antropologie. Proiectul încă era clasificat drept strict secret și, exact ca pe predecesorul meu, m-au mutat într-un laborator subteran. Cred că mi-ai citit raportul, așa că știi restul.

¹ National Security Agency – agenție guvernamentală americană de securitate, specializată în analiză criptografică.

— **Da, l-am citit. Ai trimis raportul după numai patru luni. S-ar putea zice că a fost puțin pripit.**

— Era un raport preliminar, nu cred că a fost trimis în grabă. În regulă, poate un pic, totuși făcusem descoperiri importante și nu credeam că mai pot avansa mult cu datele pe care le aveam, așa că de ce să aștept? În încăperea aia subterană erau adunate destule cât să ne țină ocupați cu presupuneri timp de mai multe vieți. Pur și simplu nu sunt convinsă că avem cunoștințele necesare să scoatem mai mult din toate astea fără să obținem mai multe date.

— **Ce înseamnă „noi“?**

— Noi. Eu. Tu. Omenirea. Mă rog. În laboratorul ăla există lucruri care, în momentul ăsta, sunt pur și simplu dincolo de înțelegerea noastră.

— **În regulă. Povestește-mi despre lucrurile pe care le înțelegi. Povestește-mi despre panouri.**

— Am scris în raport. Sunt șaisprezece, de aproximativ 3 pe 9,75 metri fiecare și mai puțin de 2,5 centimetri groșime. Toate au fost făcute cam în jurul aceleiași perioade, acum aproximativ 3 000 de ani. Am...

— **O clipă, dacă se poate. Să înțeleg că nu ești de acord cu teoria contaminării probelor?**

— Din punctul meu de vedere, nu există niciun motiv real să n-am încredere în datarea cu carbon. Și, ca să fiu sinceră, cât de vechi sunt chestiile astea e cea mai mică dintre problemele noastre. Ți-am spus că simbolurile au luminat în ultimii șaptesprezece ani fără vreo sursă vizibilă de energie?

Fiecare perete e făcut din câte patru panouri și are gravate pe el douăsprezece șiruri a câte optsprezece până la

douăzeci de simboluri. Șirurile sunt împărțite în secvențe de câte șase sau șapte simboluri. Am numărat cincisprezece simboluri diferite în total. Majoritatea sunt folosite de câteva ori, unele apar doar o dată. Șapte dintre ele sunt curbilinii, cu un punct în mijloc, șapte sunt formate din linii drepte și unul este doar un punct. Au un aspect simplu, dar foarte elegant.

— **Echipa de dinainte a reușit să interpreteze vreunul dintre semne?**

— De fapt, una dintre puținele secțiuni din raportul lui Hudson pe care armata le-a lăsat neatinsă a fost analiza lingvistică. Au comparat simbolurile cu toate sistemele de scriere cunoscute, trecute sau prezente, dar n-au găsit nicio corelație interesantă. Au presupus că fiecare secvență de simboluri reprezenta o propoziție, ca o frază în engleză, dar, fără un cadru de referință, n-au putut nici măcar să facă speculații în legătură cu interpretarea lor. Munca lor a fost destul de meticuloasă și documentată la fiecare pas. Nu văd niciun motiv să fac a doua oară același lucru și am respins oferta de a include în echipă un lingvist. Neavând cu ce să comparăm, nu există nicio cale să ajungem în mod logic la vreun fel de înțeles.

Poate că am fost subiectivă – pentru că eu m-am împiedicat de ea –, dar m-am simțit atrasă de mână. N-am putut să explic, însă fiecare fibră a ființei mele îmi spunea că mâna este piesa importantă.

— **Exact invers decât predecesorul tău. Deci ce-mi poți spune despre ea?**

— Păi, este absolut uluitoare, dar presupun că nu de estetică ești interesat. Măsoară 6,9 metri în lungime, de la încheietură până în vârful degetului mijlociu. Pare să fie plină, făcută din același material metalic ca panourile de

pe pereți, dar e cu cel puțin 2 000 de ani mai veche. Este cenușiu-închis, cu nuanțe maroniu-gălbui, și are proprietăți discrete de irizare.

Mâna este deschisă, degetele lipite între ele, ușor curbate, parcă ținând ceva foarte prețios sau niște nisip pe care încearcă să nu-l împrăștie. Are cute acolo unde se încrețește în mod normal pielea omenească, iar altele sunt pur și simplu decorative. Toate strălucesc în aceeași nuanță de turcoaz-deschis, care expune irizația din metal. Mâna pare puternică, dar... *rafinată* e singurul cuvânt care-mi vine în minte. Cred că e o mână de femeie.

— **În momentul ăsta mă interesează mai mult faptele. Din ce este făcută această mână puternică, dar rafinată?**

— S-a dovedit aproape imposibil de tăiat sau de modificat în vreun fel prin mijloace convenționale. A fost nevoie de câteva încercări ca să înlăturăm chiar și numai un mic eșantion dintr-unul din panourile de pe pereți. Spectrografia de masă a arătat că este un aliaj din câteva metale grele, în principal iridiu, cu circa zece la sută fier și concentrații mai mici de osmiu, ruteniu și alte metale din grupa platinei.

— **Probabil valorează greutatea ei în aur?**

— Interesant că spui asta. Nu cântărește cât ar trebui, așa că așa zice că valorează mult mai mult decât greutatea ei în orice.

— **Cât cântărește?**

— Treizeci și două de tone... Știu, e o greutate considerabilă, dar este inexplicabil de ușoară, ținând cont de compoziție. Iridiul este, fără îndoială, unul dintre elementele cu cea mai mare densitate. Chiar și cu ceva conținut de fier, mâna ar putea cântări ușor de zece ori mai mult de atât.

— **Cum ai explicat asta?**

— N-am explicat. Încă nu pot. Nu pot nici măcar să fac supoziții despre tipul de proces care ar putea fi folosit pentru a realiza așa ceva. De fapt, greutatea nu m-a deranjat nici pe departe cât simpla cantitate de iridiu la care mă uitam. Iridiul nu este numai unul dintre lucrurile cu cea mai mare densitate pe care le poți găsi, ci și unul dintre cele mai rare.

Vezi tu, metalelor din grupa asta – platina e unul dintre ele – le place să se lege de fier. Asta a făcut și cea mai mare parte a iridiului de pe Pământ cu milioane de ani în urmă, când suprafața era încă lichidă și, pentru că e așa de greu, s-a scufundat până în miez, la o adâncime de mii de kilometri. Bruma care a mai rămas în scoarța Pământului e de obicei amestecată cu alte metale și pentru separare e necesar un proces chimic complex.

— **Cât de rar e în comparație cu alte metale?**

— E rar, foarte rar. Haide să zicem că, dacă ar fi să pui la un loc tot iridiul pur produs pe toată planeta într-un an, probabil că nu te-ai alege cu mai mult de câteva tone. Asta înseamnă cam o valiză mare. Ar dura zeci de ani, folosind tehnologiile de azi, să faci rost de o cantitate suficientă ca să construiești toate astea. E greu de găsit pe Pământ și pur și simplu nu sunt suficienți chondriți¹ prin preajmă.

— **M-ai pierdut.**

— Îmi pare rău. Meteorii; cei pietroși. Iridiul este așa de rar în rocile de pe Pământ, că deseori nici nu poate fi

¹ Meteorit litic („pietros“) cu structură microcristalină; chondriții constituie mai mult de 80% din meteorii căzuți pe Pământ.

detectat. Cea mai mare parte a iridiului pe care-l exploa-
tăm se extrage din meteoriți prăbușiți care n-au ars com-
plet în atmosferă. Ca să construiești încăperea asta – și
putem presupune că nu e singurul lucru pe care l-au con-
struit –, ar trebui să-l găsești undeva unde e mult mai mult
decât pe suprafața Pământului.

— **O călătorie spre centrul Pământului?**

— Jules Verne e una dintre variante. Ca să obții tipul
ăsta de metal în cantități enorme, trebuie fie să-l extragi de
la o adâncime de mii de kilometri, fie să ai capacitatea să-l
extragi *din spațiul cosmic*. Cu tot respectul pentru domnul
Verne, n-am ajuns nici măcar pe-aproape de extragerea de
la adâncimi suficient de mari. Cele mai adânci mine pe care
le avem arată ca niște hârtoape pe lângă ce ți-ar trebui.
Spațiul pare o variantă mult mai probabilă. Există chiar
acum companii private care speră să obțină apă și minerale
prețioase în spațiu în viitorul foarte apropiat, dar proiec-
tele lor sunt încă în primele faze de planificare. Cu toate
acestea, dacă poți colecta meteoriți în spațiu, poți obține
mult mai mult iridiu, mult mai mult.

— **Ce altceva îmi mai poți spune?**

— Asta cam rezumă totul. După câteva luni în care m-am
uitat la mână cu toate echipamentele cunoscute de om, am
considerat că nu facem niciun progres. Știam că pun între-
bările greșite, dar nu știam care sunt cele corecte. Am pre-
zentat un raport preliminar și am cerut să plec în concediu.

— **Adu-mi aminte. Care era concluzia raportului?**

— N-am construit-o noi.

— **Interesant. Care a fost reacția?**

— Cerere aprobată.

— **Asta a fost tot?**

— Da. Cred că sperau că n-o să mă mai întorc. N-am folosit niciodată cuvântul „extraterestru“, dar probabil că asta au priceput din raportul meu.

— **Și nu asta voiai să spui?**

— Nu tocmai. S-ar putea să existe o explicație mult mai realistă, una la care pur și simplu nu m-am gândit. Ca om de știință, ceea ce pot spune e că oamenii din zilele noastre n-au resursele, cunoștințele sau tehnologia necesare să construiască așa ceva. Este foarte posibil ca vreo civilizație antică să fi avut o înțelegere a metalurgiei mai bună decât noi, dar tot n-ar fi dispus de mai mult iridiu, indiferent dacă ar fi fost acum 5 000, 10 000 sau 20 000 de ani. Așa încât, ca să răspund la întrebare, nu, nu cred că obiectele alea au fost construite de oameni. Poți să tragi ce concluzie vrei tu.

Nu sunt proastă; știam că probabil îmi distrug cariera. Cu siguranță mi-am anulat orice credibilitate aș fi avut în fața NSA, dar ce era să fac? Să mint?

— **Ce-ai făcut după ce ți-ai prezentat raportul?**

— M-am dus acasă, acolo unde a început totul. Nu mai fusesem acasă de aproape patru ani, de când murise tata.

— **Unde e acasă?**

— Mă trag dintr-un orașel care se cheamă Deadwood, la vreo oră de mers spre nord-vest din Rapid City.

— **Nu știi partea aceea din Midwest¹.**

¹ Regiunea de centru-nord a Statelor Unite, care include zona din jurul Marilor Lacuri și partea superioară a văii râului Mississippi.

— E un orașel construit în timpul goanei după aur. Era un loc cu scandaluri, ca în filme. Ultimele bordeluri s-au închis când eram eu copil. Singurul motiv pentru care suntem cunoscuți, în afara unui serial cu viață scurtă pe HBO, e că în Deadwood a fost asasinat Wild Bill Hickok¹. Orașul a supraviețuit după sfârșitul goanei după aur și câteva incendii de proporții, dar populația s-a împușcat până la vreo 1 200 de locuitori.

Deadwood sigur nu prosperă, dar încă rezistă. Iar peisajul îți taie răsufarea. E așezat chiar la marginea rezervației forestiere Black Hills, cu formațiunile ei stâncoase stranii, cu păduri frumoase de pini, stânci sterpe, canioane și pâraie. Nu-mi trece prin cap alt loc mai frumos pe Pământ. Pot să înțeleg de ce ar vrea cineva să construiască ceva acolo.

— **Îi mai spui acasă?**

— Da. E parte din cine sunt, chiar dacă mama probabil că n-ar fi de acord. A părut să șovăie când a răspuns la ușă. Abia dacă mai vorbeam la vremea aia. Simțeam că era supărată că nu mai venisem deloc, nici chiar pentru înmormântarea tatei, că o lăsasem de una singură să se descurce cu pierderea lui. Avem fiecare felul nostru de a face față durerii și cred că, în străfundul sufletului, mama înțelegea că pur și simplu asta era felul meu, dar în voce i se simțea necazul, se simțeau lucruri pe care n-ar fi îndrăznit niciodată să le spună cu voce tare, însă care ne-ar fi alterat relația pentru totdeauna. N-aveam nimic împotriva. Suferise destul; era îndreptățită să aibă resentimente. N-am vorbit prea mult în primele zile, dar ne-am creat rapid un fel de rutină.

¹ Erou al Vestului american, cunoscut pistolar, jucător de cărți, călăuză și om al legii, împușcat mortal la 2 august 1876 la Deadwood.

Faptul că dormeam în camera mea de odinioară mi-a readus în minte anii copilăriei. Când eram mică, mă strecuram de multe ori din pat noaptea și stăteam la fereastră să-l văd pe tata plecând spre mină. Venea la mine în cameră înainte de fiecare schimb de noapte și-mi spunea să aleg o jucărie pe care s-o pună în pachetul cu mâncare. Zicea că se gândește la mine când îl desface și vine să-și petreacă pauza de masă cu mine, în visele mele. Nu vorbea mult, nici cu mine, nici cu mama, dar știa ce importante pot fi pentru un copil lucrurile mici și stătea să mă bage în pat înainte de fiecare tură de noapte. Cum îmi mai doream să fie acolo tata, să stau de vorbă cu el. Nu era om de știință, dar avea o viziune limpede asupra lucrurilor. Cu mama nu puteam discuta despre asta.

Am avut conversații scurte, dar plăcute, timp de câteva zile, ceea ce era o schimbare bine-venită după comentariile politicoase despre mâncare pe care le schimbaserăm de când ajunsesem. Dar ce făcusem eu era strict secret și m-am străduit cât am putut să îndepărtez discuțiile de ceea ce mă preocupa pe mine. Devenea tot mai ușor cu fiecare săptămână care trecea, pentru că mă trezeam petrecând tot mai mult timp aducându-mi aminte de greșelile copilăriei decât gândindu-mă la mână.

Mi-a trebuit aproape o lună până să mă duc în locul în care o văzusem prima dată. Groapa fusese de mult astupată. Prin țărână și printre pietre începeau să crească la loc copăcei. Nu mai era nimic de văzut. M-am plimbat fără țintă până la căderea nopții. De ce a fost mâna prima pe care-am găsit-o? Sigur trebuie să mai fie și alte structuri cum era cea în care am căzut. De ce nu le-a găsit nimeni? De ce s-a întâmplat în ziua aia? Mâna a rămas inactivă milenii la rând. Ce s-a întâmplat atunci? Ce a activat-o?

Giganții adormiți

Ce era prezent acum douăzeci de ani și nu fusese timp de mii de ani?

Și atunci am avut revelația. *Asta* era întrebarea corectă. Trebuia să-mi dau seama ce o activase.